

Húsvét vigíliája

Mt 28,1-10

„Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán...”

Az üres sírról szóló beszámolók zavarosak és ellentmondásosak a szinoptikus evangéliumokban. Egy ideig úgy tekintettek rájuk, mint ellentmondásaik miatt hiteltelen tanúságtételekre. Ma már legtöbb szakember elfogadja, hogy ennek az ellentmondásnak van egy igen fontos üzenete: az ősegyház a legkorábbi elbeszéléseket utólagos egyeztetés nélkül őrizte meg. A tanúk az utókor szimbolikus bírósága előtt nem beszéltek össze, nem egyeztettek, hanem a legkorábbi idők zűrzavarát őrizték meg az első elbeszélésekben az üres sírról.

Nincs egység a sírt látogató nők számában, és az azonosításuk sem könnyű. Mária Magdolna története kiemelkedik az üres sír körüli elbeszélésekből. Az evangélista felvállal egy másik nehézséget is. Az üres sír első tanúi nem a hiteles, tekintélyes apostolok, nem Jézus szűk baráti körének tagjai, hanem a környezetében lévő asszonyok, akiknek egybehangzó tanúságtétele az ókori zsidó jog szerint fele annyit ér, mint a férfiaké. Mégis ők lesznek az apostolok apostolai. A legkülönösebb, hogy Péter és János nem sieti el sem az üres sírral, sem a feltámadott Jézussal való találkozását.

A sírnál történt események az asszonyok sírlátogatásával kezdődik, de nem világos, hogy a sírnál szemük láttára történik a sír megnyitása egy angyal segítségével, vagy már a nyitott sírral találkoznak. Nem világos, hogy egy angyallal találkoznak, vagy kettővel, a sír előtt találkoznak, vagy a sírboltban. És vajon miből tudják az asszonyok, hogy angyalokról van szó? Csak Máté ismeri az örök megvesztegetésének történetét (11–15. v.) és utal arra a tényre, hogy az üres sírhoz nemcsak hívő magyarázat tartozik, amely Jézus feltámadásáról szóló tanítás kezdete, hanem ellenkező magyarázat is elterjedt Jézus testének ellopásáról (13. v.).

A teológiai üzenetet az angyal szájába adja, aki közli Jézusról: „Nincs itt. Feltámadt...” (6. v.), de egyben azonnal emlékezteti is az asszonyokat arra, hogy Jézus korábban beszélt nemcsak elítéléséről és haláláról, hanem feltámadásáról is (Mt 27,63).

Persze azt is tudnunk kell, hogy amennyire a keresztyén hallgató számára ismert fogalomról van szó, annyira szokatlan fogalom-

ról, jelenségről volt szó az asszonyok esetében, amelyet találóbbr úgy fordítani, hogy Jézust az Atyaisten feltámasztotta (2Kor 4,14). Az angyal üzenete nem csupán örömhírt és újdonságot tartalmaz, hanem az asszonyoknak küldetést is ad: „Siessetek, vigyétek hírül tanítványainak...” (7. v.). Meglehetősen furcsán hangzik itt az utalás Galileára (7b), a felajánlott találkozási helyre. Először is túl általánosan megadott találkozási pont, másodszer, igen távol van Jézus jeruzsálemi sírjától. Igaz közel mozgalmának kiindulási helyéhez. Jézus majdnem minden tanítványa, Júdás kivételével, galileai volt.

Az események egyszerre váltanak ki félelmet és örömet az asszonyokban (8. v.) és ebben a lelkiállapotban élük át az első Jézus-jelenést. Azt nem részletezi az evangélista, hogy honnan tudták, hogy akivel találkoznak, Jézus, de a lábának átölelése (9b) egyrészt a ragaszkodás gesztusa, másrészt valóságos érintés, ami kizárja a képzelgés tényét. A feltámadt Jézus üzenete ugyanaz, mint amit az angyal már elismételt. Ő is a galileai találkozásról szól (10).

Jézus föltámadásának a hatása az apostolok és a tanítványok hitére teljesen más, mint Jézus csodáinak hatása. Istenségének és messiási mivoltának elfogadása, a csodák után mindig kétséges és időleges volt, a feltámadása után végleges és kétségtelen lesz. Jézus nem győzte meg apostolait beszédeivel és csodáival, csak a feltámadásával. A feltámadás ezért a keresztény tanítás központi eleme. De az apostoli igehirdetésben nem hirdették csupán Jézus feltámadását, hanem ebből azonnal azt a következtetést vonta le Pál, hogy Jézus föltámadása a mi föltámadásunk kezdete. Jézus feltámadt, mi is feltámadunk. Sőt a feltámadás tagadása gyökeres szakítást jelent a keresztény közösséggel (1Kor 15,12–13). Szombat elmúltával a keresztény hit új fejlődési fázisba lépett az ősegyházban, a hívők lelkében, és reméljük a mi lelkünkben is.

Mária Magdolna imája

Uram, én csak elindultam, hogy megnézzem a sírt. Én csak gondoskodni akartam rólad azokkal a kenetekkel, amelyeket magammal vittem. Majd hirtelen bátorítást kaptam, hogy ne féljek. Köszönöm, hogy napról napra elűződ szívemből a félelmet, hogy beléphess az életembe. Dicsőség neked, a Föltámadottnak, aki a félelem helyett a hála és az öröm énekét énekli a szívemben! Adj erőt, hogy ezt másoknak is elvihessem! Amen.